

Den styrkende læreplan 2020

Sofie Münster –Leg, læring og emotionel udvikling d. 1.oktober 2019 oplæg til personalet i dagtilbud Als Nord

Emotionel udvikling er fundamentet for barnets udvikling, hvordan barnet har det med at lære, hvordan har barnet det med de andre børn, at være i social interaktion.

Karakterdannelse – hvem børnene udvikler sig til som mennesker.

I forhold til den nye dagtilbudslov skal legen skal være det gennemgående element i løbet af dagen.

Børn skal kunne forholde sig til hele følelsesbarometeret, man skal ikke skånes. Man skal lære at være i svære følelser og lære at kunne komme videre fra dem. Man skal være i alle de grundlæggende følelser.

Hvad vil jeg, hvad syntes jeg, hvad har jeg lyst til osv.

Hvilke børn lykkedes i livet – det er de børn der:

- Kan håndtere egne følelser og regulere sig selv har større betydning end hvor vi kommer fra og hvilken baggrund man har – følelser, tanker og handlinger
- Har en meget bedre selvfølelse
- Har nemmere ved at håndtere deres omverden
- Tænker klart
- Ikke mister modet når der er noget som bliver svært og som kræver en ekstra indsats og fokus. Barnet har brug for at få en erfaring af, at der er noget kan læres hurtigt og at der er noget som kræver en meget større indsats for at få det til at lykkedes
- Træffer valg ud fra nogle grundlæggende normer og værdier som bliver deres målestok eller pejlemærke.
- Har brug for at have et indre pejlemærke for ikke at blive rodløs i alle de tilbud og muligheder som barnet er omgivet af
- Ved hvad tror jeg på og hvad tror jeg ikke på
- Ved hvad der er mit ståsted og hvad er ikke er mit ståsted – alt indre styring og ikke ydre styring som er at handle ud fra det man tror andre ønsker sig af en – en konstant pejling efter andre.

Spørgsmål:

Hvordan sikre vi at vi har de rammer i vores dagpleje og børnehave så vores børn får de bedste forudsætninger for at lykkedes i livet?

Tilknytning – tilknytningsmønster til at håndterer følelser i nære relationer – hvordan man er relationen til andre – det starter med mor og far. Hvordan agerer vi når vi er sammen med andre.

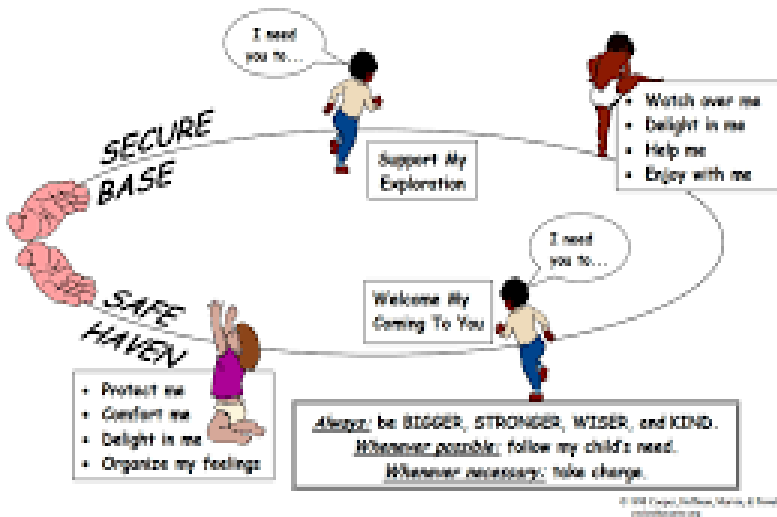
At de kan mærke at de er sammen med voksne som kan ”holde ud” at være sammen med barnet i alle de følelser som barnet har.

Tilknytning handler om tryghed og udforsker evnen til at være med andre mennesker i en tryk relation – at man altid tror på at der er forudsigtelig voksne der er trygge i forhold til barnet og som kan regne med, at den voksne er lige der og kan rumme, mærke og altid give følelsen af at være ønsket – **du er vigtig for mig.**

Circle of security 2009. Amerikansk koncept – tilknytningsteorien praktisk anvendelig. Værktøjer hvor effekten er dokumenteret.

CIRCLE OF SECURITY

PARENT ATTENDING TO THE CHILD'S NEEDS

Der er 3 elementer – søge ud og søge hjem i tilknytningen – at få gjort cirklen større og større, så de er i udvikling.

Brug for en overordnet ramme – det er sådan her at vi gør det – det er det her der gælder, der gør det nemmere at navigere i hvordan det er det her – rammen i børnehaven og dagplejen.

Søge ud – hvilke behov er det barnet har når det søger ud

- Passe på mig
- Fryde dig over mig
- Hjælpe mig
- Glæde dig med mig

Søge hjem – hvilke behov er det når barnet søger hjem

- Beskytte mig
- Trøste mig
- Fryde dig over mig
- Organisere mine følelser. At bevæge sig imellem de to er det der skaber dynamikken i barnets liv og skaber de bedste betingelser for at barnet udvikler sig – når det ikke sker, vil man se mod barnet og finde årsag der – der skabes den stærke fortælling og barnet.

Spørgsmål:

Hvilken rolle har vi i at sikre barnet de bedste betingelser for tilknytning?

Vi skal understøtte barnets udvikling.

At det kommer til at egen manglende evne – hvad er det der gør at jeg ikke kan det her og hvad kan jeg som professionel gøre ved det. For at understøtte det professionelle svar.

Hvor har jeg nemt til at imødekomme børnenes behov og hvor er det at jeg har det svært – hvilket fokus skal jeg have for at ændre eller imødekomme det som der for mig er vanskeligt.

Det pædagogiske arbejde – betydningen af leg

Hvordan kan vi tænke legefokus ind i legen – perspektiv udviklingspsykologisk, hvad gør det for barnets udvikling.

”Et sug i maven”

Når man har leget, tør man mere end før – man er villig til at gøre mere end man ellers gør, man tør at udfordre sig selv meget mere, fordi når man udfordre sig selv i legen – er det legen der lykkedes men ikke sig selv der mislykkedes når det ikke lykkedes.

Grænsesøgende element i legen, det er det er identitets dannende for barnet. Vi er på spil når vi lærer.

Det der sker i legen er at frygten er tilstede samtidig med glæden og lysten og man her får lov til at mærke frygten og oplever at det kan jeg faktisk godt rumme og være i. Barnet vil være i en svær følelse af egen drift og barnet kan være i den – her skabes egen læring, som er identitetsdannende og danner/styrker selvværd og selvtillid.

I valg af aktiviteter og tilrettelæggelsen af den skal tage afsæt i barnet – hvad er børnene optaget af, hvad kan de godt lide, osv. – dette kan vi udvide børnenes leg ved at skabe videre rammer. Tilrettelægge arbejdet hvor det er muligt at være pædagogisk til rådighed. Det som de er optaget af – hvordan kan vi udvide det – skabe nye udfordringer – skabe muligheder hvor man kan gøre lige det på mange forskellige måder. At det ikke bliver de voksnes regler fremfor barnets perspektiv. Skabe remedier, rum, drage andet ind som kunne være relevant, Hvordan kan vi tilrettelægge aktiviteter som tager afsæt i det der lige lever nu og som børnene er optaget af i nuet eller i perioden

Leg

Forståelse fra forældrene om hvorfor legen er så vigtig – at det ikke handler om at producere men meget mere om at lege og skabe de bedste betingelser og rammer for legen.

Man skal ikke kunne tjekke ud og ind af legen – det er vigtigt at der er voksne der er øremærket til legen så man kan blive i den sammen med børnene uden afbrydelser.

Vigtigt at have meget af lidt så der er mange børn der kan være med i legen – så der er noget til alle, så de har en rolle og føler sig som en ligeværdig part af legen.

Forældrene skal med i processen – de skal vide hvad det er vi vil med legen og hvilket fokus vi har i barnets dag og vores fokus på barnet i gruppen og i legen.

Karakterdannelse – det ligger i det brede læringsbegreb – bliver dannet som mennesker. Vi skal understøtte processen i barnet.

Det primitive område i hjernen er følelser, lyster og behov. Det er det som børnene relativt styres af, hele tiden i den aldersklasse som vi har i børnehaven.

Det avancerede område i hjernen. Er først udviklet når børnene er voksne ved ca. 25 år At kunne se en sag fra flere sider, at det er ikke sort hvidt, ikke kun kan se sit eget perspektiv. Vide hvad der vil være det rigtige at gøre. At der ikke kun er et her og nu, men der er en længere bane, træffe de afgørelser der skal til for at kunne regulere sig selv på den lange bane.

Underetagen vil dominere, den arbejder ud fra en relativ simpel logik, hvordan er det nemmest, lettest lige nu for mig. Det vil være udgangspunktet for hvordan barnet agerer og hvilket valg der tages i nuet. Hvad ligger der til grund for at børnene vil som de vil, at de gør som de gør.

Det med at lære noget, at flytte sig. Det er ikke en dans på roser, at barn bare udvikler sig, Det er kompliceret at lære. Hvad er menneskeligt, følelsesmæssigt på spil når der læres, man kan være bange for at fejle, være bange for specifikke ting, som fortæller ”lad være med at

gøre det” det skaber svære betingelser for læring. Når man kan mærke sine følelser og ved hvem man er som menneske er man tryk og så har barnet gode forudsætninger for at lære.

Spørgsmål:

Hvordan skaber vi de bedste betingelser for barnets leg?

Hvordan understøtter vi bedst?

Hvad er vores rolle når vi understøtter og initierer barnets leg?

Hvordan kan man understøtte børnene så der ser ud over egne strategier – Måden vi roser på, ”hvor er du god, hvor har du arbejdet hårdt for det” vi sætter ord på processen. Jeg kunne se at du syntes at det var svært men du blev færdig, hvor er du god til at holde fast – det er super. Interesseret i det som barnet har gjort og ikke på resultatet. Du kan det ikke endnu – du ha ikke lært det endnu, det skaber lyst til at forsætte mod at få det til at lykkes.

På vores fælles personalemøde d. 26. november tog vi udgangspunkt i Sofie Münsters oplæg d. 1. oktober jf. oversående.

Vi forholdte os til flg. Spørgsmål både for børnehaven og for dagplejen.

Som pædagogisk personale sætter I rammerne for børns leg i dagtilbuddet gennem normer, værdier og fysiske rammer. Hvordan prioriterer vi legen hos os? I forhold til den måde vi taler om legen på internettet i personalegruppen, over for forældrene og den måde vi organiserer os på.

Spørgsmål:

Hvad er vigtigt i legen i vores børnehave/ dagplejen, på stuen, på legepladsen, på turen eller i rutinesituationer?

Hvad er balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og selvorganiseret leg? Hvordan har legen en plads i vores rutiner situationer? Skal noget gøres anderledes?

I Guderup Børnehave og dagpleje prioriterer vi legen højt.

Vi informere forældrene om at den har vores fokus. Vi producere ikke ting til at tage med hjem. Er der et produkt i forbindelse med en aktivitet kan det tages med hjem.

Vi har holdt fast i den betydning på trods af, at fokus centralt fra har haft større vægt på læring, læringsmiljøer, læreplaner og målopfyldelse, test, mere end at udforske det mindre barns måde at udvikle og opdage verden på.

Med den styrkende læreplan har vi fået en større rummelighed omkring leg og det giver bedre vilkår for at prioritere den.

I børnehaven er vi blevet gode til at følge børnenes initiativ i lege og til at udvide deres lege så den bliver bredere, rigere og varer længere. Vi er blevet gode til at prioriterer rammerne om legen og sikre, at de kan tilpasses børnenes valg i legende, ved at være foranderlige og ikke stationære.

Det er blevet legalt at tiden bruges på leg og at den har højere prioritet end planlagt aktiviteter.

Vi styrker børnene legeevne og sproglige udfoldelse ved at bruge de 3 læringsrum. Den voksne går foran, ved siden af og til sidst bagved. (Bergstein).

Fokus på nærmeste udviklings zone NUZO Vygotsky.

Legen opstår spontant, og organiseres og guides af de voksne som hjælper de udsatte børn med ind i legeuniverset. Aktiviteterne tager i høj grad udgangspunkt i børnenes leg og perspektiv, som en udviklende proces.

Der er en god balance mellem styrende aktiviteter og selvorganiseret leg.

Formiddagene bruges ofte på voksen styrende aktiviteter. Børnenes fordybende lege er pt. på legepladsen, hvor der er en længere tidsperiode at lege i uden forstyrrelser af rutinesituationer.

Hvilke positioner indtager den voksne i legen?

Den voksnes rolle som guide, flyder og ansvarlig er vigtig i det tidsrum, hvor børnenes selvorganiserende lege kan opstå.

Legene er meget afhængige af de voksnes engagement, guiding og af de fysiske rammer. Gode investeringer i kvalitets legetøj/ miljøer er vigtigt. Den voksens empatiske evne til at sætte sig ind i børnenes perspektiv er vigtigt for at kunne understøtte deres udvikling og tilføre legen nye elementer.

De dilemmaer vi kommer i er den praktiske hverdag som kræver meget tid som går fra børnegruppen fx bleskift, oprydning, m.m

Børnene bliver opslugt og fordybet når vi er tilstede og bidrager med fx at søge ny viden, bliver de endnu mere interesseret og nysgerrige. Vores arbejde giver så meget mening når vores indsats giver udvikling, gør børnene nysgerrige og går i flow.

DAGPLEJEN

I dagplejen benævner vi legene og sætter ord på det vi laver, fortæller hvad der lykkedes i vores praksisfortællinger.

I legestuen og til vores personalemøder deler vi viden med hinanden om hvad de forskellige lege er godt for, hvad den udviklingsmæssigt stimulerer.

Det er vigtigt at børnene er trygge ved deres omsorgspersoner og at der er en god relation. At de fysiske rammer er kendte så de mindste børn ikke bruger deres energi på at finde sig til rette men er udforskende i legen i stedet.

Balancen mellem styrende aktiviteter ... At børnene lærer i samværet med både børn og voksne. Parallel lege og lege den voksne sætter i gang (voksenstyret).fx yoga, højtlesning, fakesange. I dagplejen og i gæstedagplejen planlægger man efter den aktuelle børneflokk der er. I dagplejen er det parallellege, små korte lege. Vi skal skærme de lidt større børn så de kan fordybe sig i at bygge og forme uden at det bliver ødelagt af de mindre børn.

Hvilke positioner indtager den voksne i legen?

Den voksne skal være god til at udvide legen, det kan gøres ved fx at tilføje noget konkret i legen fx et tørklæde, en stol, bygge mere til banen osv. Det kan også gøres i form af benævnelse og anerkendelse. Fx se hvor x & y løber hurtigt rundt, uhu de griner, så nu løber du med også, nu løber I alle sammen.

Dilemmaer

De voksne skal være gode til at støtte barnet i at være med i legen via fx triangulering og gøre barnet interessant ved, at lave en leg med det så de andre børn bliver interesseret. Der skal være plads til at børn der leger godt sammen ikke skal forstyrres eller opfordres til at lege med andre det er en balancegang.

De voksne følger børnenes initiativer og forsøger at være på forkant i situationen.

Sætte ord på handlingerne og derved forebygge konflikter.

Vi bliver opslugte når det går godt og når vi kan gøre en forskel, igennem benævnelse og ved at bidrage med tiltag til legen.